

ТЕХНИЧКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПИЛОТ МОНИТОРИНГОТ НА ПОПУЛАЦИИТЕ НА ПАСТРМКИТЕ ОД ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО И НЕГОВИОТ СЛИВ – ОПРЕДЕЛУВАЊЕ МЕРКИ ЗА НИВНА ЗАШТИТА И ПРИБЛИЖУВАЊЕ КОН ЕВРОПСКАТА РАМКОВНА ДИРЕКТИВА ЗА ВОДИ И КОДОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ ОДГОВОРНО РИБАРСТВО НА FAO (Food and agriculture organization)

ЈНУ Хидробиолошки завод Охрид – Одделение за салмонидна фауна, практично рибарство и аквакултура, согласно Одобренијата за риболов во научно-истражувачки цели (бр. 33-7897/2 од 26.07.2019 и бр. 33-9519/2 од 19.09.2019 година), преку употреба на рибарски методи практикувани и досега непрактикувани на Охридското Езеро, делумно стекна сознанија за моментната состојба на пастрмката и белвицата во Езерото и сливот со цел за утврдување на статусот на нивната загрозеност и нивната просторна дистрибуција во функција за определување најсоодветни мерки за нивна заштита и соодветно управување. За изнаоѓање најсоодветна методологија за мониторинг на пастрмските риби од Охридското Езеро (охридска пастрмка и охридска белвица) за нејзино внесување како релевантна во Европската Рамковна Директива за Води по однос на следење на рибните популации, како и определување мерки за спроведување одговорно рибарство според FAO, потребни се подолгорочни континуирани истражувања на овие видови.

Со риболов изведуван во сублиторалните и профундалните делови од Езерото и притоците (Черава, Коселска и Сатеска) беа добиени следните резултати:

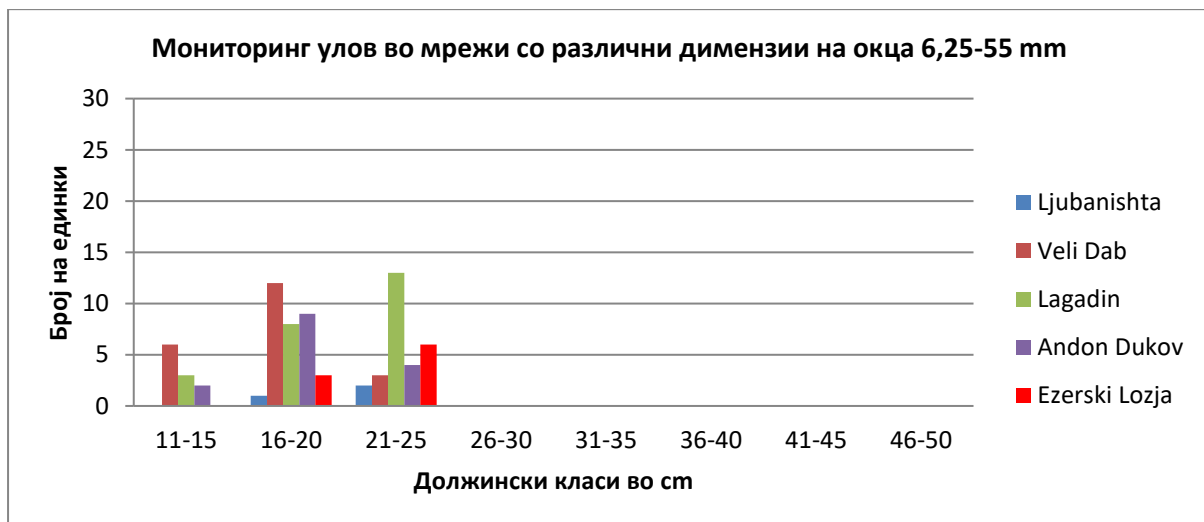


График бр. 1 Должински класи на улов на белвица во рибарски алат – мрежи, со различни димензии на окца од 6,25-55 mm



Слика бр.1 Подигање рибарски алат

Во овој случај беше користен рибарски алат: 8 мрежи со должина од 27.5 m и висина од 6 m, со димензии на окца од 43, 19.5, 6.25, 10, 55, 8,12.5, 24, 15.5, 35 и 29 mm од јазол до јазол кои беа поставувани на пет различни локалитети на Езерото.



Слика бр.2 Примероци белвица со должински класи од 13 до 23 cm

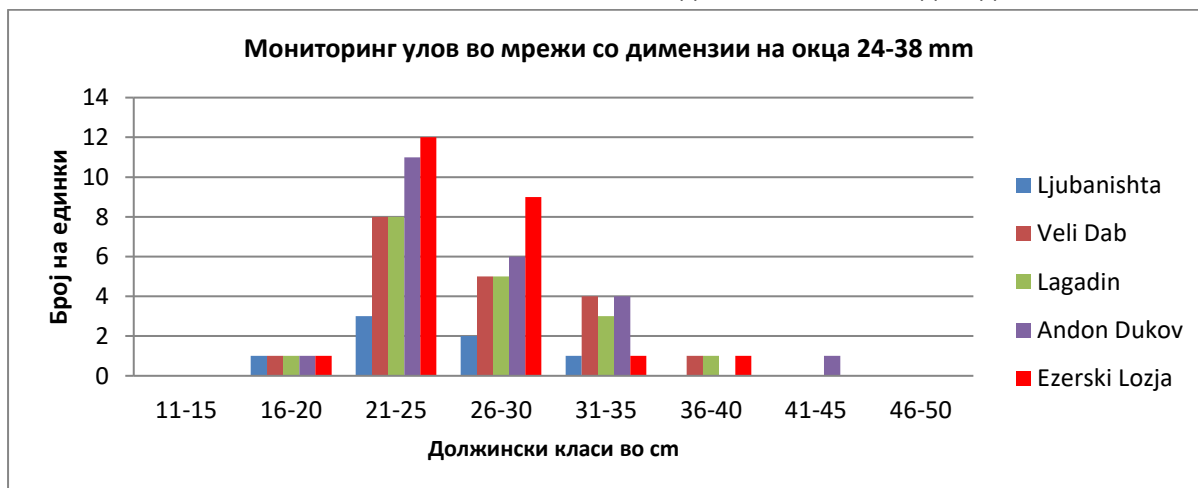


График бр. 2 Должински класи на улов на белвица со рибарски алат – мрежи, со димензии на окца од 24-38 mm

За мониторинг на популацијата на пастрмките во Езерото на истите локалитети каде беа поставени мрежите со различни димензии на окца



во една мрежа, од професионални рибари беа поставувани по 8 мрежи со следните димензии на окца по 2 мрежи од 24 mm, 26 mm, 32 mm и 38 mm на секој локалитет наведен во графикот погоре.

Слика бр. 2 Примероци белвица од различни должински класи од 28 cm до 40 cm.

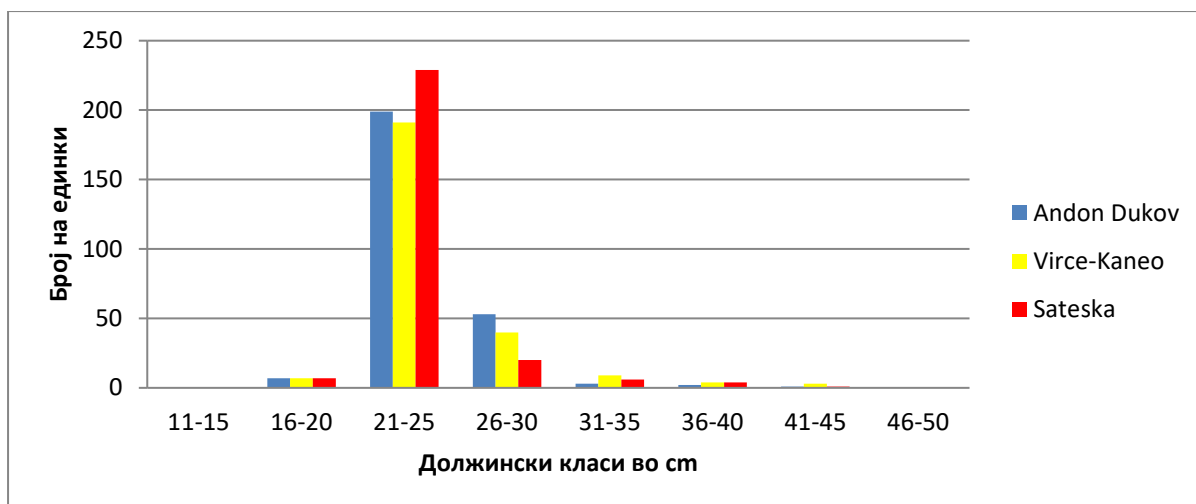


График бр. 3 Должински класи на улов на белвица во професионална ловина со рибарски алат – мрежи, со димензии на окца од 24 и 26 mm

Со цел на споредба на професионалниот улов по случаен избор беа земани проби од професионалната ловина на три локалитети и соодветно на употребениот рибарски алат постои следственост во должинските класи на уловот белвица.

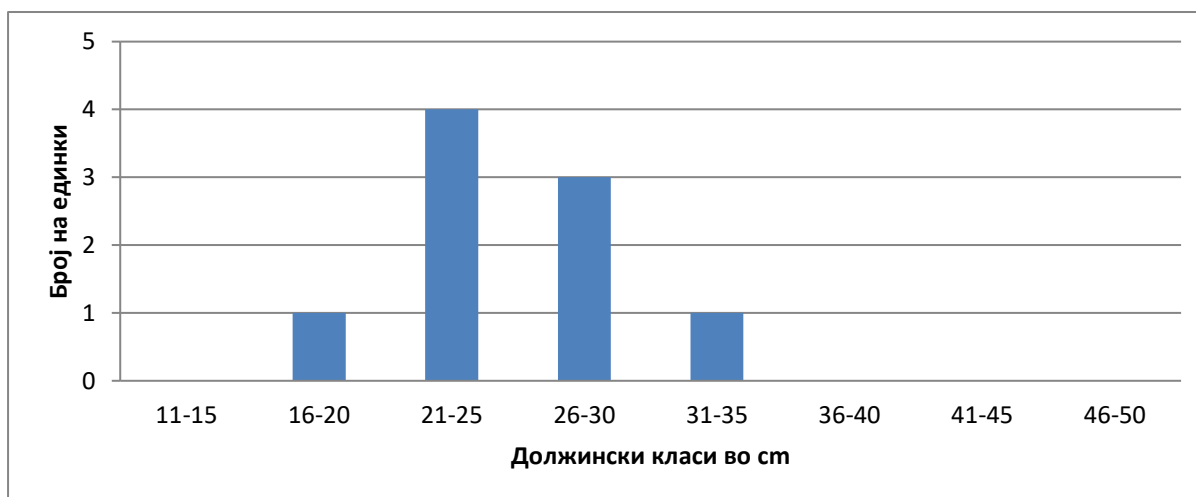
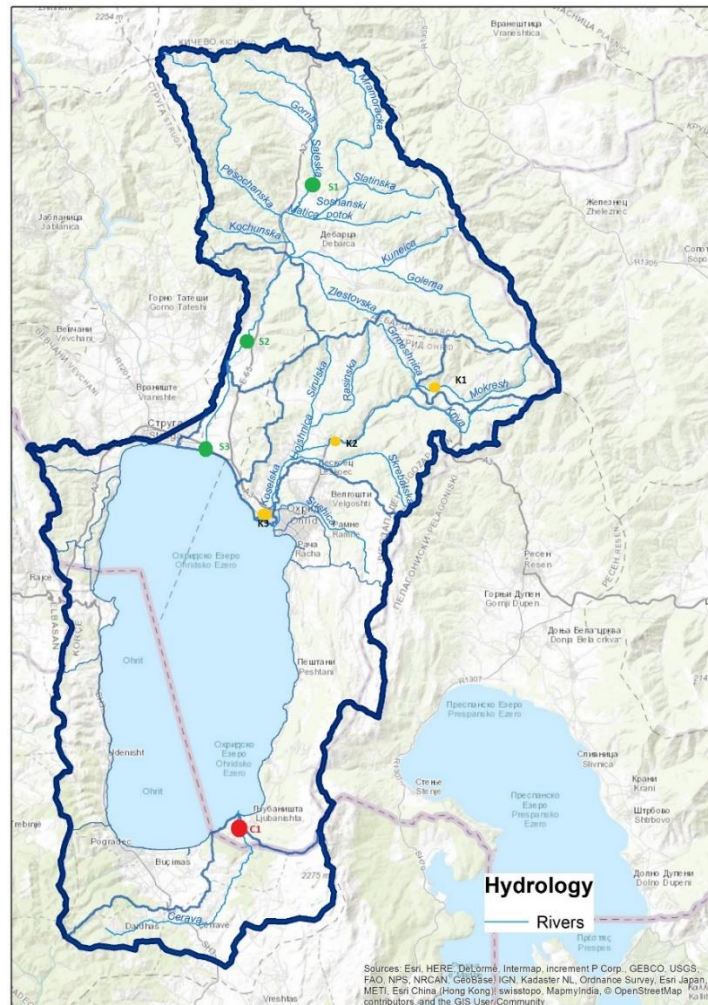


График бр. 4 Должински класи на улов на пастрмка како случаен улов во професионална ловина со рибарски алат – мрежи, со димензии на окца од 24 и 26 mm

Во професионалната ловина на белвица на локалитетот Андон Дуков како спореден-случаен улов се уловени три единки, а на потегот Вирче-Канео една единка пастрмка.

Во Езерото активностите беа изведувани со дневен и ноќен риболов. За ловот со мрежи во сублиторалниот дел од Езерото се употребуваа стоечки мрежи поставувани на дното со времетраење на риболов од 12 часа, додека во профундалниот дел стоечките мрежи ловеа 48 часа.

Електроагрегатот беше користен за риболов во притоците Черава, Коселска и Сатеска, на трансекти од 100 m должина речно корито. Точките на колекционирање се прикажани на следната мапа, а резултатите од колекционирањето во следната табела.

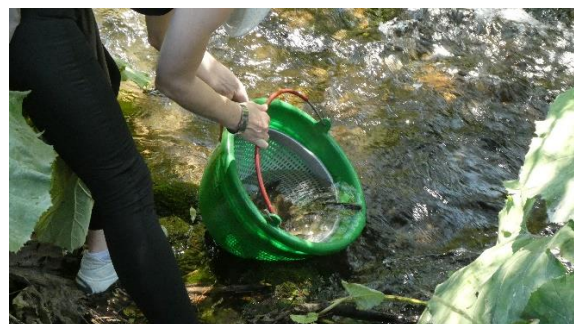


Слика бр. 3 Точки на колекционирање во сливот на Охридското Езеро (Сатеска, Коселска и Черава)

Сите уловени единки по извршените биометриски мерења беа вратени на истиот потег од реката каде беа уловени.



Сл. бр. 4 Колекционирани единки од точка С2



Сл. бр. 5 Враќање на единките пастрмка од точка К1

Табела бр. 1 Резултати од мониторинг на популацијата на пастрмката во речните текови

Точки на колекционирање	Воден тек	Надморска височина	Број на единици пастрмка
С 1	Сатеска	985 m	15
С 2	Сатеска	710 m	18
С 3	Сатеска	695 m	0
К 1	Коселска	943 m	38
К 2	Коселска	855 m	39
К 3	Коселска	695 m	0
Ч 1	Черава	698 m	0

За приближување кон Кодот за одговорно рибарство според FAO и од утврдената состојба на популациите на пастрмката и белвицата ги предлагаме следните мерки за заштита и одржливо користење на рибниот фонд на Охридското Езеро:

- Организациите за управување со риболов треба да имаат претпазлив пристап кон зачувување, управување и искористување на живите водни ресурси со цел да ги заштитат и зачуваат акватичните екосистеми, земајќи ги предвид најдобрите достапни научни докази. Отсуството на соодветни научни информации не треба да се користи како причина за одложување или не преземање мерки за зачувување на целните видови, придружни или зависни видови и нецелни видови и нивната околина.
- Селективната и еколошката безбедна опрема за риболов и практиките треба дополнително да се развиваат и применат, онолку колку што е можно, за да се одржи биодиверзитетот и да се зачува популационата структура, водните екосистеми и да се заштити квалитетот на рибите. Кога постојат соодветни селективни и еколошки безбедни риболовни средства и практики, треба да се препознаат и да им се даде приоритет во воспоставувањето мерки за зачувување и управување со риболов.
- Сите критични риболовни живеалишта, а особено природните рибни плодишта, треба да бидат заштитени и рехабилитирани колку што е можно и кога е потребно. Треба да се направат посебни напори да се заштитат ваквите живеалишта од уништување, деградација, загадување и други значајни влијанија како резултат на човековите активности кои го загрозуваат здравјето и одржливоста на рибните ресурси.

Овој технички извештај е достапен за пошироката јавност на веб страната на ЈНУ Хидробиолошки завод – Охрид со следниот линк: <http://hio.edu.mk/index.php/mk/prakticno-ribarstvo-i-akvakultura/27-izvestaj-populacija-pastrmka>

Одделение за салмонидна фауна,  
практично рибарство и акавакултура

М-р Зоран Спирковски

Асс. Душица Илиќ-Боева

ЈНУ Хидробиолошки завод – Охрид  
Директор:

Д-р Елизабета Велјаноска-Сарафилоска